

نود و هفتمین سخنرانی ماهانه فرهنگستان زبان و ادب فارسی به کتاب «از غریب من» (دفتر سوم از اشعار منتشرشده نیما یوشیج) اختصاص دارد که روز دوشنبه، ۲۸ آبان از ساعت ۱۱ در فرهنگستان زبان و ادب فارسی در طبقه سوم فرهنگستان زبان و ادب فارسی برپا خواهد شد. مهدی علیایی‌مقدم، پژوهشگر ارشد فرهنگستان زبان و ادب فارسی که پژوهش دستنوشته‌های نیما یوشیج را برعهده داشته،

رونمایی از اشعار منتشر نشده نیما یوشیج

ری برای مخاطب روز

ی و کشف و پرورش استعدادها در سپهر فرهنگی کشور پرداخته‌ایم

این‌طور نیست که یک‌زمانی درباره‌اش کاری‌را شروع کنیم و سپس به اتمام برسد. در طول زمان و جوه و روایت‌های مختلف درباره پیامبر می‌تواند مورد بررسی قرار بگیرد اما متأسفانه غفلت از این مهم تبدیل به تاریک شدن این موضوع شده است. درباره موضوع حضرت خدیجه(س) هم جایی خواندم که ایشان

مسیح پژوه ب و دانش بالایی درباره دین مسیحیت داشتند و انسان حسبت‌جوگری هم بودند و تضاد فی یا براساس قصه‌ای صرفا عاشقانه یا تجاری زندگی و اموال خود را در اختیار پیامبر قرار نداده و پایک‌ایده دینی بوده‌که دست‌به‌این‌کار زده‌است. اما وقتی تبیین‌گری اتفاق نمی‌افتد این شخصیت پرزگوار به حاشیه می‌رود؛ یعنی فوت، نولد، نقش و تأثیرگذاری ایشان در گسترش دین اسلام دیگر برای افکار عمومی پرداخته و الگوسازی نمی‌شود.

کار دیگری که می‌توان کرد و ما هم در حال انجام آن هستیم این‌که شخصیت‌هایی در دوران معاصر حضور داشتند یا دارند که این افراد تلاش کرده‌اند یا جای پای پیامبر بگیرانند. به عنوان مثال شما وقتی به زندگی شهید سردار سلیمانی نگاه می‌کنید، می‌بینید که ایشان حتی در یکی از سخنرانی‌هایشان هم گفته‌اند که وقتی ما در میدان نبرد قرار می‌گیریم به سربازان خود نمی‌گوییم بپروید، می‌گوییم بایبید، پس خود فرمانده در مرکز میدان قرار دارد. شما ببینید که حضرت امیر(ع) در نهج البلاغه چه توصیفی از پیامبر(ص) می‌کند و می‌گویند در همه نبردها محور نبرد خود پیامبر اکرم(ص) بوده، یا مثلا پیامبر با انصار خود در حال راه رفتن بودند و وقتی می‌رسند به یک درخت، می‌گویند که حواست باستان باشد درخت را بنبرید، آب آ را لوده نکنید، به حیوانات آبس نرسانید، اگر کسی با شما جنگ داشت با آن درگیر نشوید و... یعنی تمام کارهایی

را که ما امروزه در قالب کلیپ‌های مختلف می‌بینیم، ایشان به یاران و پیروان خود توصیه کرده‌اند.

ما وظیفه داریم در کنار این‌که زندگی پیامبر اکرم را در قالب‌های مختلف مانند داستان معرفی می‌کنیم، داستان آدم‌هایی را که سعی کرده‌اند مانند پیامبر عمل کنند هم نشان دهیم. ما یک مجموعه کاری را شروع کرده‌ایم و تاکنون پنج شخصیت آیت... طباطبایی، شهید بهشتی، امام خمینی(ره)، حاج آقا مجتبی تهرانی و آیت... بهجت را معرفی کرده‌ایم و اینها در قالب زندگی امروزی این کار را کرده‌اند و در این زمینه انواع و اقسام کار‌های ما شود انجام داد.

۴] حتی از این تجربیات تاریخی می‌توان به‌عنوان مهارت زندگی امروز استفاده کرد. به اشتباه تصور می‌شود زندگی شهری عصر حاضر نسبتی با تاریخ ندارد اما

درباره این کتاب سخنرانی خواهد کرد.علاقه‌مندان می‌توانند این نشست را به‌صورت زنده از اینستاگرام فرهنگستان زبان و ادب فارسی به نشانی theapil ببینند.پیش‌تر محمد دبیر مقدم، زبان‌شناس، استاد دانشگاه و معاون علمی و پژوهشی فرهنگستان در آیین پاسداشت زبان فارسی و بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی درباره سرنوشت این دستنوشته‌ها گفته بود: با بررسی و پژوهش در دستنوشته‌های نیما یوشیج

وقتی شما تاریخ را می‌خوانید، می‌بینید که همین امروز اگر همان کاری را که در تاریخ انجام‌شده انجام بدهیم به نتیجه مطلوبی می‌رسید، مثلاً در بعد اقتصادی موضوع شرکت‌های بینیم که در امر آنجتنان مورد غفلت واقع شده که در علم اقتصاد جایی ندارد؛ در حالی‌که در دانشگاه‌های معتبر راجع به آن پایان‌نامه می‌نویسند.

امروزه با وجود خیزش کمی و کیفی کتاب‌های کودک و نوجوان آدم احساس می‌کند که آن‌شکلی که در دهه ۶۰ تولید آثار یا موضوع پیامبر انجام شد و بر نسل ما اثر گذاشت، مثل آن داستان‌های کوتاه غزوات پیامبر که با نقاشی‌های آقای صدوقی منتشر می‌شد و... گویی برخلاف گسترش ارتباطات، فعالیت‌های راکنده شده و محصول به دست مخاطب هدف نمی‌رسد؟

تجمع و همبستگی نهادها و سازمان‌ها که پیش از این گفتیم همین فایده را دارد که یک جبرانی در توزیع هدفمند شکل بگیرد، البته منظور من از این حرف‌هایی که می‌زنم فروش یک کتاب یا محصولات یک سازمان خاص نیست و منظور من این است که یک فکر ترویج شود. به عنوان مثال یکی از موضوعاتی که آن را دنبال می‌کنیم این‌که وقتی تاریخ علم را مطالعه کنید، می‌بینید که زمان امام صادق(ع) یک انفجار علم رخ می‌دهد نه این‌که ایشان خود متخصص در علوم‌ی مانند فیزیک و شیمی باشند، بلکه بستری را ایجاد می‌کنند که از آن هزاران دانشمند رشد می‌کند که هرکدام در یک رشته تخصص هستند. این را در نظر بگیرید که الان امام باقر(ع) یا امام صادق(ع) ما را یا چه لقبی می‌شناسند؟ مثلا رهبر شیعیان اما به‌عنوان یک فردی که تمدن‌ساز بوده و تحولی در زمینه علم به‌وجود آوردند، شناخته نمی‌شود.

ما آمدیم و گفتیم که حاضریم جایزه‌ای را تعریف کنیم که کسانی که پایان‌نامه دکتری خودشان را در این موضوع می‌نویسند، می‌توانند در این جایزه شرکت کنند. از نویسنده، دانشجو و استاد راهنمایی که در این زمینه تلاش می‌کند حمایت هم می‌کنیم و سعی داریم که این کارها را بیشتر در دل جامعه و دانشگاه‌ها ببریم تا جامعه ما ملفتن شود که چه دارایی‌هایی دارد و چه منابعی در اختیار ما وجود دارد.

۵] همه این موضوعات مثال‌های خوبی برای همان حلقه مفقوده است مثلا امام صادق(ع) را به عنوان شاخص علم‌پروری ائمه می‌شناسیم ولی در اثر غفلت نهادهای فرهنگی این شناخت عمق پیدا نمی‌کند و برای جامعه تبیین نمی‌شود. مثلا یک بچه در طی ۱۲ سالی که به مدرسه می‌رود با هیچ‌کدام از نشانه‌های ملموس علمی ایشان مواجه نیست. درباره علمای دینی و دانشمندان مان هم همین موضوع صدق می‌کند. مثلاً در مدارس ما به کودکان می‌گویند که تمام علم نسبت ستارگان و گردش زمین از گفته‌های گالیله است در صورتی‌که فردی مانند ابوریحان بیرونی ۵۰۰ سال قبل این موضوع را گفته و گالیله صرفاً کتاب را ترجمه کرده و حتی در تصاویر هم هیچ خلاقیتی به کار نبرده تا طراحی‌هایش با کتاب اصلی تفاوتی داشته باشد.

البته من زمانی که مسئولیتی در کتابخانه ملی داشتم و سفر خارجی می‌رفتم، دیدم که در همان زمان، کتاب بوعلی سینا به زبان لاتین ترجمه شده و اروپاییان در حال استفاده از این کتاب هستند.

۶] همیشه این نکته را گفته‌ام که این ناشی از چرآن گسستگی ما از خودمان است. مثال خوبی زدید و غم‌انگیز است. همان‌موقع که مادر دبستان یعنی دهه شصت این روایت‌را می‌خواندیم که کتاب قانون بوعلی سینا در کشورهای اروپایی تدریس می‌شود این کتاب هنوز به فارسی ترجمه نشده بود و اولین هلدن آن توسط آقای هزاردر سال ۱۳۶۳ ترجمه می‌شود. ببینید این گسست چقدر عظیم است. به اعتقاد من این موضوع یک امر تصادفی نیست و دشمن تمدنی ما روی عمیق و وسیع کردن این گسست کار کرده و می‌کند. بله دقیقاً مثلا یک بار یک کتاب تاریخ علم آوردند ما آن را منتشر کنیم که وقتی کتاب را مطالعه کردم دیدم نه فقط ما ایرانیان را از تاریخ علم حذف کرده‌اند حتی با کسانی که مخالف‌اند مانند روس‌ها، آنها را هم حذف کرده‌اند.

۷] درباره همین موضوع من چند نمونه بگویم؛ انتشاراتی وجود دارد که دانشنامه‌های تصویری بسیار گرانی را در تهران ترجمه و چاپ می‌کند. مثلا دانشنامه‌ای برای تاریخ لباس یا سلاح چاپ کرده است که ایران در آن نه مآخذی دارد نه راجعی به ایران شده است. در صورتی که ما تمدنی داریم که اولین لباس دوخته را به تن بشر کرده است ولی در تاریخ لباس جهان حذف شده است. این حذف نه فقط در کتاب‌که حتی در فیلم‌های سینمایی و انیمیشن‌های کودک و نوجوان هم صورت گرفته. مانند کارتون دوقلوهای افسانه‌ای که درباره چین بود و در طول سفر دو کاراکتر داستان، اصلاً بخش ایران ساخته نشده بود و سازندگان این بخش را حذف کرده بودند در صورتی که ارتباط تاریخی دو تمدن چین و ایران حتی همین امروز هم در جهان تأثیرگذار است.

این خط حذف و پاک کردن ردپای ایران از دانشنامه‌ها و مرجع‌های تاریخی خود یک روند پیچیده و جدی است که باید در گفت‌وگویی مستقل به آن بپردازیم.

درنگ

سنگ بنای فرهنگی دو شهید انقلاب

سال ۱۳۵۳ آقای باهنر، آقای بهشتی، آقای برقعی و آقای گلراده غفوری به این نتیجه می‌رسند ما یک مرکزی که به‌اقتضای شرایط روز با مخاطبین ارتباط برقرار کند، نداریم. این آقایان آمدند موسسه‌ای راه انداختند و نویسنده‌های بزرگ آن‌زمان مانند علامه جعفری را دعوت و شروع به‌کار کردند. در این‌کار بسیار موفق بودند و خیلی از کسانی که امروزه فعال‌اند به‌شکلی، بزرگ‌شده‌این دفتر هستند.

داده‌نما

جدی‌ترین مشکل جامعه ما فرهنگی است! و در دفتر نشر فرهنگ اسلامی فکر کردیم پیامبر اسلام زندگی‌شان می‌تواند بدون چون و چرا به عنوان الگو قرار گیرد.

تمدن‌سازی، مهم‌ترین کاری است که پیامبر(ص) انجام دادند و از میان اعراب بدوی عمارها و یاسرها تربیت کردند، پیغمبر برای رسیدن به این نقطه بسیار تلاش کرد.

وقتی آدمی زندگی پیامبر(ص) را مطالعه می‌کند، می‌بیند که زندگی پیامبر و جوه مختلفی دارد، یکی از این وجوه، مسأله کار و اقتصاد است.

دغدغه فرهنگی باعث می‌شود شهید باهنر وزیر آموزش و پرورش شود و همین دغدغه ایشان در معاونت امور تربیتی بروز پیدا می‌کند.

کشف استعداد و پرورش نیرو از اهداف دفتر نشر فرهنگ اسلامی، زیرا در جامعه استعدادهای زیادی وجود دارند که جایی وجود ندارند که متن این افراد مستعد خوانده شود.

در جامعه امروز ما انسان‌هایی وجود دارند که علاقه‌مند به تولید محتوا هستند، منتها ارتباطی با جایی ندارند که بخواهند اثر خودشان را ارائه کنند.

سال‌ها برای ایجاد یک حلقه وصل میان نهادهای فرهنگی تلاش کردیم؛ نهادهای فرهنگی ما خیلی از هم فاصله دارند و با همدگر بیگانه هستند.

رسالت جشنواره خاتم تبیین و ترویج زندگی پیامبر اعظم(ص) است و این موضوع امری است که مربوط به همه سازمان‌ها است تا منجر به یک گفت‌مان سازی شود.

قاب

عکاسان ایرانی در نمایشگاه چین

نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی عکس هنری چین در شهر جوهای افتتاح شده و به مدت دو ماه در موزه هنر Gu yuan به نمایش درخواهد آمد. در این دوره از عکس هنری چین که به همت انجمن عکاسان چین و فدراسیون هنر و ادبیات برگزار می‌شود، ۶۴۰ عکس از عکاسان ایرانی به بخش مسابقه این رویداد ارسال شد. در این دوره در بخش عمومی نمایشگاه ۲۷۶ عکس به نمایش درآمد که ۱۱۲ عکاسان خارجی و ۱۶۴ عکس از عکاسان چینی است. نوزدهمین دوره عکس هنری چین، علاوه بر بخش عمومی دو بخش ویژه داشت که مهمان افتخاری نمایشگاه، کشور فرانسه به دلیل میزبانی بازی‌های المپیک و ایران هم به عنوان مهمان ویژه دعوت شده و بخش اصلی نمایشگاه را به‌خود اختصاص داده است.

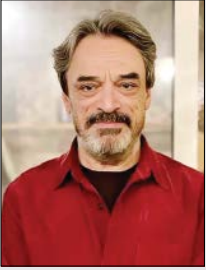
«لانه موش‌ها» تمدید شد

نمایش «لانه موش‌ها» به نویسندگی و کارگردانی فرزاد بابایی تا ۲۹ آبان به اجرای خود ادامه خواهد داد. این نمایش قرار بود به مدت محدود تا ۲۰ آبان روی صحنه باشد که تا ۲۹ آبان در عمارت نوفل‌لوشاتو میزبان تماشاگران خواهد بود. احمد صفرزاده، کیان ایرانی، پردیس زارع و مرتضی فروزافر بازیگران این نمایش هستند. در خلاصه داستان این اثر نمایشی که یک درام اکسپرسیونیستی است، نوشته‌اند: «اینجا هیچ بنجرهای نداره!» از دیگر عوامل این اثر می‌توان به پرفورمر محیطی، علیرضا زوی، طراح حرکت: پردیس زارع، مشاوران کارگردان: سعید زارعی و عباس جمالی، دستیار کارگردان و برنامه‌ریز: مریم قلعه‌نویی، طراح صحنه: علی ساسانی‌نژاد، طراح نور، فرشاد نصیری، تنظیم موسیقی: علی سینارضانیا، طراح لباس: نگین غفاری، طراح گریم: شانا زیودار، مجری گریم: شیدا بیگی، گرافیسیت: محمدرضا غلامی، طراح لوگو: پردیس زارع، عکاس: بابک حقی، تولید محتوا: پوریا حیدری‌نیا، مدیر روابط عمومی: تیلیغات و رسانه: نگار امیری، مدیر صحنه: علیرضا زوی، دستیار صحنه: علی پری‌نژاد، فرهاد رحمانی، حسام کریمی و الییا پازانی، گروه صحنه و ساخت دکور: احسان علیدادی، ساجده غیانی، مانده گل‌علی پور، نگین ابراهیمی و صبا آذین اشاره کرد.

دیدگاه

هنر ایرانی باید خوب عرضه شود

حسین علیراده آهنگساز، پژوهشگر و نوازنده پیچسکوت در پیمایی تصویری به مراسم پایانی جایزه موسیقی روح... خالقی گفت: نام روح... خالقی در موسیقی ایران، نام جاودانه‌ای است. او با قدردانی از پرگزارکنندگان جایزه استاد خالقی گفت: خالقی یک روشنفکر بود. آن موقع خیلی دوران مهمی بود که اگر کسی در موسیقی فعالیت می‌کرد یا مسئولیتی داشت، ذهن باز و روشنی داشته باشد و یک موسیقیدان و فقط توجه به حرفه موسیقی نداشته نباشد؛ پدیده‌های اجتماعی موسیقی و تأثیرگذاری موسیقی در جامعه هم برایش مهم باشد. خالقی نقش مهمی در ارکستر «گل‌ها» و رادیو داشته است، موسیقی ایرانی از طریق برنامه‌های «گل‌ها» و رادیو مردمی شد، کاری که هنرمندان در سطح عالی در رادیو انجام دادند که خالقی در آن خیلی نقش داشت. این بود که چگونه موسیقی ایرانی را مردمی کنیم اما در اندازه هنری باقی بماند. وی گفت: هر چیزی که در ایران با ارزش و خوب کار شده باشد، اگر خوب عرضه و دیده شود، هیچ وقت حس خودکم‌بینی برای جوانان به وجود نمی‌آورد که فکر کنند مثلا ما هنرمند بزرگی نداشتیم، این رویداد‌ها واقعا تأثیرگذار خواهد بود.